

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 22. mai 2018
(OR. en)

8954/18

DEVGEN 66
ACP 37
FIN 386
RELEX 406
ENER 145
CLIMA 81

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 22. mai 2018

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 8550/18

Teema: Energia ja areng
- Nõukogu järeldused (22. mai 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused energia ja arengu kohta, mille nõukogu võttis vastu 22. mail 2018 toimunud 3618. istungil.

Energia ja areng**Nõukogu järeldused**

1. Selleks et saavutada kestliku arengu eesmärgi ja et mitte kedagi kõrvale jätta, püüavad EL ja selle liikmesriigid leida võimalusi energiaspektori potentsiaali ära kasutamiseks, püüeldes kulusäästlikult kolme omavahel seotud energia- ja arenguvaldkonna põhieesmärgi suunas: 1) energiale puuduliku juurdepääsu küsimuse käsitlemine, 2) energiatõhususe ja taastuvenergia tootmise suurendamine ning 3) panustamine ülemaailmsesse kliimamuutuste vastasesse võitlusesse kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja sellega seotud osaliste poolt esitatud riiklikult kindlaks määratud panustega¹.
2. Seoses arengumaade hulka kuuluvate partnerriikidega tuleb nõukogu meelde, et EL ja selle liikmesriigid tegelevad energiaostuvõimetusega kõigil tasanditel, aidates saavutada üldist juurdepääsu taskukohasele, ajakohasele, usaldusväärsele ja säästvale energiale, rõhuasetusega taastuvenergial, energiatõhususel ja energiasüsteemide usaldusväärset juhtimisel. Nõukogu tunnistab, et energia kättesaadavus on keskse tähtsusega vaesuse kaotamise jaoks ning et energiasüsteemi ümberkujundamine on hädavajalik kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide, sealhulgas kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks. Nõukogu kutsub kõiki sidusrühmi üles suunama oma toetuse, sealhulgas asjakohaste sotsiaalpoliitika vahendite abil, eelkõige vaestele inimestele ning haavatavatele geograafilistele piirkondadele. Nõukogu rõhutab, et energiaostuvõime ja sellega seotud tagajärjed kuuluvad ebaseadusliku rände algpõhjuste hulka, kuna see ajendab inimesi otsima paremaid elatisvõimalusi mujal.

¹ Vastavalt Euroopa arengukonsensus kirjeldatule (10108/17).

3. Nõukogu rõhutab valdkonnaüleste seoste potentsiaali mitmekordse kasu ja sünergia maksimeerimiseks, edendades säästvat energiat kui säästva arengu eesmärkide saavutamise võimaldajat. Erilist tähelepanu tuleks pöörata seostele energia ja muude küsimuste vahel, sealhulgas vaesuse kaotamine, sooline võrdõiguslikkus, töökohtade loomine, jätkusuutlik põllumajanduse kasv, toiduga kindlustatus, haridust, tervishoidu, puhas vesi ja sanitaartingimused, rahu ja julgeoleku, pagulased ja muud olukorrad, kus inimesed on olnud sunnitud ümber asuma. Tuleb ohjata kompromisside tegemise riske, muu hulgas säästva energia, toiduga kindlustatuse ja vee valdkonnas, et suurendada ressursside kasutamise tõhusust, kasutada ära sünergiaid ning parandada juhtimist ja poliitikasidusust eri valdkondade vahel. Nõukogu rõhutab veel seda, kui oluline on soodustada poliitikaalgatusi ning toetada partnerriike integreeritud lähenemisviisi kavandamisel, koordineerimisel ja rakendamisel, et konkreetselt käsitleda maa, toidu, vee ja energia vahelisi seoseid.
4. Nõukogu tunnistab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise vajadust kõigisse arengu- ja energiameetmetesse ning tuleb meelde ELi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavas võetud kohustusi. Eelkõige rõhutab nõukogu, kui oluline on tagada meeste ja naiste võrdne juurdepääs energiaressurssidele ja võrdne kontroll nende ressursside üle. Nõukogu rõhutab vajadust toetada jätkuvalt naiste, tütarlaste ja noorte mõjuvõimu suurendamist ning nende võrdset kaasamist energiasektoris, muu hulgas naiste ettevõtluse, hariduse, kutseõppe ja finantsvahenditele parema juurdepääsu kaudu.

5. Nõukogu tuletab meelde oma järeldusi energia ja arengu² ning ELi üldise strateegia kohta³. Aafrika ja ELi naabrite toetamine energiasüsteemi ümberkujundamisel taskukohase, kindla ja säästva energia tagamiseks on oluline osa ELi energialiidu välismõõtmest. Energia- ja kliimapolitiika parema sidususe toetamine, sealhulgas koordineeritud kliima- ja energiadiplomaatia kaudu, et võimaldada energiasüsteemi ümberkujundamise kooskõlla viimist Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, on samuti oluline panus riigi ja ühiskonna vastupanuvõime suurendamisele partnerriikides. Kooskõlas ELi üldise strateegia ja Euroopa arengukonsensusega on EL valmis toetama kõiki arengumaade hulka kuuluvaid partnerriike nende energiasüsteemi ümberkujundamise jõupingutustes, mis on väga olulised vastupanuvõime ja stabiilsuse suurendamiseks. Nõukogu kordab taas vajadust järgida partnerriikides täielikult rahvusvahelisi keskkonna- ja tuumaohutusstandardeid, nagu on märgitud Euroopa arengukonsensus.
6. Lisaks rõhutab nõukogu, et energiasectori ja ülejäänud majanduse ümberkujundamine on lahutamatu protsess. Energiasectoril kui majanduskasvu peamisel mootoril on keskne roll kestlikus arengus.
7. Nõukogu rõhutab vajadust tugevdada piirkondlikku ja allpiirkondlikku koostööd ja suutlikkust säästva energia ja kliima valdkonnas. Peale selle toetab nõukogu jõupingutusi energiasectori kulutõhususe suurendamiseks, mis soodustaks piirkondlikku integratsiooni, kaubandust ja investeeringuid, nt piirkondlike majandusühendustega seotud piirkondlikke säästva energia keskusi.

² 14839/16

³ 6981/17

8. Nõukogu tervitab komisjoni talituste töödokumenti „Arengu innustamine: energiaalast koostööd käsitleva uue Euroopa arengukonsensuse rakendamine“⁴. Eelkõige leiab nõukogu, et järgmised kolm tegurit on äärmiselt olulised arengueesmärkide saavutamiseks energia valdkonnas: i) poliitilise isevastutuse ja partnerluste soodustamine rakendamisel, ii) energiasektori juhtimise ja reformide parandamine ning iii) investeeringute hoogustamine asjakohaste poliitikate ja õigusraamistike, sh uuenduslike rahastamisvahendite kaudu. Nõukogu rõhutab samuti, kui tähtis on toetada energeetikasektori digiteerimist, kuna digitaalsed lahendused on osutunud kasulikuks vahendiks üha keerukamaks muutuvate energiasüsteemidega ümberkäimisel. Samuti innustab nõukogu komisjoni suurendama ELi meetmete nähtavust, järelevalvet, teadmiste jagamist ja parimate tavade vahetamist, sealhulgas teaduse-, tehnoloogia- ja innovatsioonialase koostöö kaudu energia ja kestliku arengu valdkonnas.
9. Nõukogu tunnustab energia- ja arengualaseid otsuseid ja kohustusi, mis võeti idapartnerluse tippkohtumisel ning Aafrika Liidu ja Euroopa Liidu 5. tippkohtumisel 2017. aasta novembris.
10. Nõukogu tervitab samuti konkreetseid meetmeid energia ja arengu valdkonnas, sealhulgas algatuse EU4Energy ja Aafrika taastuvenergia algatuse raames tehtud edusamme. Nõukogu tunnistab muude partnerlusalgatuste, nt *International Solar Alliance*’i potentsiaali.
11. Energia ja arengu valdkonnas innustab nõukogu kasutama säästvaid hankeid, et saavutada õige tasakaal kestliku arengu kolme samba – majandus-, sotsiaal- ja keskkonnasammas – vahel kaupade, teenuste või ehitustööde hankimiseks projektide eri etappides.
12. Nõukogu kordab taas kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike omavalitsuste rolli otsustavate partneritena kestliku arengu eesmärgi nr 7 saavutamiseks, käsitades neid eelkõige partneritena juurdepääsu võimaldamiseks energiale nii linna- kui ka maapiirkondades.

⁴ 15866/17

13. Nõukogu toonitab, kui oluline on kõikide asjakohaste sidusrühmade, sealhulgas erasektori kaasamine investeeringute suurendamiseks, vähendades finantsriske ja võimendades lisaressursse energia ja arengu jaoks. Sellega seoses tunnustab nõukogu segarahastamise abil toetatud temaatilisi algatusi ning avaldab heameelt säästva energia ja ühenduvuse investeerimissuuna kavandamise üle välisinvesteeringute kava Euroopa Kestliku Arengu Fondi raames. Kõnealuse vahendiga toetatakse investeeringuid ja paremat juurdepääsu rahastamisele, muu hulgas taastuvenergia ja energiatõhususe valdkonnas. Sellest saavad kasu partnerriigid ja erasektor Aafrikas ja Euroopa naabruses, kes püüavad säästvat energiat kasutada tõhusalt kaasava majanduskasvu ja kestliku arengu mootorina, käsitledes seeläbi ühtlasi rände sotsiaal-majanduslikke algpõhjuseid.
14. Nõukogu tunnustab komisjoni jõupingutusi ELi arengualase ja rahalise täiendavuse tugevdamiseks ELi segarahastamistoimingutes, eelkõige energia ja arengu valdkonnas. Nõukogu kordab taas ELi ja selle liikmesriikide pühendumust segarahastamise kasutamisele kooskõlas Addis Abeba arengu rahastamist käsitlevas tegevuskavas esitatud põhimõtetega⁵.
15. Nõukogu tuletab meelde, et EL ja selle liikmesriigid edendavad ka keskkonnale kahjulike fossiilkütuste subsiidiumide ja toetuslahenduste järkjärgulist kaotamist ning toetavad lahendusi, mis on ohutud ja kestlikud, ressursitõhusad, kliimaga arvestavad ja aitavad tõhusamalt kaasa vaesuse kaotamisele.
16. Nõukogu väljendab heameelt kestliku arengu eesmärgi nr 7 kiirema rakendamise meetmete üle, hõlmates puhtaid toiduvalmistamis- ja kütelahendusi, elektrile juurdepääsu lõhe kaotamist ning detsentraliseeritud ja kohalike taastuvenergia lahenduste potentsiaali ärakasutamist.

⁵ Kolmanda rahvusvahelise arengu rahastamise konverentsi lõppdokument: Addis Abeba tegevuskava punkt 48 (15. juuli 2015).

17. Nõukogu rõhutab, kui olulised on energia ja arengu ülemaailmsed partnerlused, mille eesmärk on suurendada kõigi tasandite sidusrühmade mõjuvõimu terviklike üleminekuprotsesside rakendamiseks. Seetõttu innustab nõukogu liikmesriike ja komisjoni tagama tõhusa koostöö ja kooskõlastamise, muu hulgas 2018. aastal toimuva ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 24. istungjärgu ja kestliku arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi ettevalmistamisel.
-